

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ 2023

ΕΚΘΕΣΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

Στο κείμενο αναφέρεται η κοινωνική θέση της γυναίκας. Αρχικά επισημαίνεται πως διαχρονικά η γυναίκα υπήρξε το πιο υποταγμένο πλάσμα και σκοπός της ύπαρξής της ήταν η αναπαραγωγή ανδρών με απόρροια την κακοποίησή της. Μάλιστα η βία αυτή διαφέρει ανά τον κόσμο ως προς τη μορφή, χωρίς όμως, αν και παράνομη, να εκλείπει. Γι' αυτό η καθιέρωση ημερών μνήμης δεν επιδεικνύει καμιά ευαισθητοποίηση.

ΘΕΜΑ Β

B1.

1. Γ
2. Γ
3. Β
4. Β
5. Α

B2.

- **Προφανώς:** Επιβεβαίωση. Επιβεβαιώνει, την προηγούμενη άποψη ότι τον 21^ο αι αναδεικνύεται ο «φεμινισμός της διαφοροποίησης».
- **Δηλαδή:** Επεξήγηση. Επεξηγεί, ότι κυρίως είναι «άνθρωπος» και όχι «άνδρας ή γυναίκα».
- **Όμως:** Αντίθεση. Εκφράζει την αντίθεση ότι παρόλες τις διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών, στις περισσότερες εκδηλώσεις της ζωής είμαστε άτομα, άνθρωποι).
- **Επειδή:** Αιτιολόγηση. Αιτιολογεί την άποψη πως διακρίσεις δέχονται πολλοί άνθρωποι, όμως η γυναίκα γίνεται δέκτης βίας.
- **Όστε:** Αποτέλεσμα. Η ταύτιση της γυναίκας με θύμα έχει ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της πεποίθησης της «θυματοποίησης».

B3.

α).

- **Α' πληθυντικό πρόσωπο:** Με τη χρήση του α' πληθ. προσώπου, ο πομπός ευαισθητοποιεί τον δέκτη καθώς οι απόψεις του αποκτούν καθολικότητα και

επιτυγχάνει να μοιραστεί το βάρος της ευθύνης για την κατάσταση των γυναικών (αναλογιζόμαστε, οραματιζόμαστε).

- **Συναισθηματικά φορτισμένος λόγος:** Με το συναισθηματικά φορτισμένο λόγο (**μεγαλύτερη αδικία, θύματα, συμπονούμε**) ο πομπός ευαισθητοποιεί το δέκτη, καθώς του προκαλεί συναισθήματα συμπόνιας, αγανάκτησης για την κατάσταση που βιώνουν οι γυναίκες σε αντιδιαστολή με την αδιαφορία των υπολοίπων.
- **Υποτακτική:** Μέσω της υποτακτικής («να αναλογιζόμαστε, να προσπαθούμε») προτρέπει τους αναγνώστες να επαναξιολογήσουν το θέμα της κακοποίησης των γυναικών. Τους προβληματίζει και στην ουσία τους καθιστά εν μέρει υπεύθυνους, προκειμένου να αλλάξει η κατάσταση.

β).

Υπάρχει αντίθεση ανάμεσα **«κλασικό» φεμινισμό** και **στον νεοφεμινισμό**. Η αντίθεση δηλώνεται με τη διαρθρωτική λέξη **«Αντιθέτως»**. Η αρθρογράφος τονίζει ότι ο φεμινισμός εξελίσσει την γυναίκα μέσα από τη διεκδίκηση της ισότητας. Αντίθετα ο νεοφεμινισμός καθορίζει τον κοινωνικό ρόλο της γυναίκας, γεγονός που προσπαθούμε να ξεπεράσουμε. Με αυτόν τον τρόπο διαφοροποιεί την μία έννοια από την άλλη, ενισχύει την πειστικότητα των θέσεων της και καθιστά λεγόμενά της πιο εύληπτα.

ΘΕΜΑ Γ

Ο πρωταγωνιστής βρίσκεται σε άσχημη ψυχολογική κατάσταση. Νιώθει απόγνωση και άγχος αλλά περισσότερο «λιγότερο άνδρας» καθώς είχε χάσει τη δουλειά του. Σε μια κοινωνία στερεοτύπων που, όπως εξομολογείται μέσω του **α' ρημ. προσώπου** «να φανώ άντρας» αλλά και της **αντίθεσης / οξύμωρο** να πει στη γυναίκα του που είχε το όνομα Ανδριάνα, ότι δεν έχει δουλειά, είναι απαξίωση. Επιπλέον ένιωθε ντροπιασμένος απέναντί της. Γι' αυτό η συναισθηματική του θλίψη, η συναισθηματική του συντριβή συνεχώς μεγαλώνει. Όσο μεγαλώνει όμως η απόγνωση για το πώς θα αντικρύσει τη γυναίκα του, τόσο μεγαλώνει και η βόλτα του μέσα στην Αθήνα (κοίταζα Ραφήνα) για να δικαιολογήσει την απουσία του από το σπίτι, όπως δηλώνουν εμφατικά και **οι εικόνες**. Τέλος με τον **εσωτερικό μονόλογο** αλλά και την **επανάληψη** «ξέρω βέβαια – τι σόι άντρας είναι αυτός» δηλώνει την αίσθηση ότι έχει χάσει κάθε αξιοπρέπεια.

Προσωπικά θεωρώ

Κάθε τεκμηριωμένη απάντηση είναι δεκτή

ΘΕΜΑ Δ

Προσφώνηση: Κύριε Δήμαρχε, Αγαπητοί συνδημότες.

Πρόλογος

Ιδιότητα: Εκπρόσωπος της μαθητικής κοινότητας του σχολείου.

Αφορμή: Παγκόσμια Ημέρα Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Θέμα / ζητούμενα

Α' Ζητούμενο

Φαινόμενα καταπάτησης στον ιδιωτικό βίο:

- Ενδοοικογενειακή βία: Κακοποίηση λεκτική, σωματική, σεξουαλική.
- Φαινόμενα λεκτικής βίας, λεκτικών επιθέσεων, ειρωνικών σχολίων με υποτιμητικούς χαρακτηρισμούς για τις ικανότητες των γυναικών σε όλους τους τομείς προσωπικής της ζωής.
- Σε μουσουλμανικές και υπανάπτυκτες χώρες οι γυναίκες θεωρούνται «κατώτερα» πλάσματα, μένουν κλεισμένες στο σπίτι, υποχρεώνονται σε γάμους χωρίς τη συγκατάθεσή τους ή το δικαίωμα επιλογής.

Φαινόμενα καταπάτησης στο δημόσιο βίο:

- Στο επαγγελματικό περιβάλλον, η μητρότητα λειτουργεί, ανασταλτικά στην επαγγελματική αποκατάσταση και εξέλιξη της γυναίκας. Η γυναίκα αμείβεται πολλές φορές χαμηλότερα για ίδια εργασία με εκείνη των ανδρών. Δεν προάγεται σε υψηλόβαθμες θέσεις και η ανεργία την πλήττει περισσότερο.
- Στον πολιτικό τομέα, οι γυναίκες πολιτικοί εξακολουθούν και είναι πολύ λιγότερες αναλογικά με τους άνδρες. Μάλιστα, ποτέ μέχρι σήμερα δεν υπήρξε γυναίκα πρωθυπουργός στη χώρα μας.

Μεταβατική: Όπως αντιλαμβάνεστε αγαπητοί ακροατές, τα φαινόμενα βίας κατά των γυναικών αμαυρώνουν την εικόνα του σύγχρονου κόσμου και εμείς οι νέοι επιβάλλεται να πάψουμε να εθелоτυφλούμε.

Β' Ζητούμενο

- Συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις κατά της παραβίασης των δικαιωμάτων των γυναικών όπως το me too.
- Μέσω της επαφής μας από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης να καταγγέλλουμε τυχόν καταπατήσεις.
- να στηρίζουμε τα θύματα βίας ηθικά και ψυχολογικά.
- Οι ίδιοι να αποβάλλουμε στερεότυπα και προκαταλήψεις αλλά και να γαλουχήσουμε τις επόμενες γενιές με τα ιδανικά τους ανθρωπισμού.

Επίλογος: Προτρεπτικός

Αποφώνηση : Σας ευχαριστώ για την προσοχή